De Leonardo a Darfur, vídeo (fragment), 2010

Ajuntament d'Agramunt

Generalitat de Catalunya

Co NC A
Consell Nacional de la Cultura i de les Arts

Diputació de Lleida

INSTITUT D'ESTUDIS ILERDENCS
Fundació Pública de la Diputació de Lleida

Consell Comarcal de l'Urgell

HORARI D'HIVERN
Del 21 de setembre al 20 de juny

de dimarts a divendres, de 10 h a 13 h i de 16 h a 19 h
dissabtes, d'11 h a 14 h de 17 h a 19 h
diumenges, d'11 h a 14 h

HORARI D'ESTIU
Del 21 de juny al 20 de setembre

de dimarts a divendres de 10 h a 13 h i de 17 h a 20 h
dissabtes d'11 h a 14 h i de 17 h a 20 h
diumenges d'11 h a 14 h

DIES DE TANCAMENT
1 i 6 de gener, 2 i 4 d'abril, 1 de maig, 24 de juny i 25 i 26 de desembre

SERVEI EDUCATIU
L'Espai ofereix visites comentades amb tallers complementaris per als centres educatius

AMICS DE L'ESPAI GUINOVART
Informació i subscripcions / Telèfon 973 39 27 31

INFORMACIÓ I CONCERTACIÓ DE VISITES EN GRUP
Reserva anticipada. Telèfon i fax 973 39 09 04

PATROCINA

INDÚSTRIES JOVÉ-BALASCH, S.L. · caixaManresa · flowar · Alsina SOLUCIONS EN ENCOFRATS · ROS ROCA · PALVI

ESPAI GUINOVART AGRAMUNT L'URGELL.LLEIDA
Plaça del Mercadal, s/n 25310 Agramunt
Tel | Fax: 973 39 09 04
A/e: info@espai.guinovart.es

Jordi Abelló

De Leonardo a Darfur

Cicle **L'or del temps**
lordeltemps.wordpress.com

13 juny | 1 agost 2010
Agramunt (Lleida)

De Leonardo a Darfur, vídeo (fragment), 2010.

Jordi Abelló
De Leonardo a Darfur

Paradoxalment, avui l'oblit no necessita del pas del temps. És quasi immediat i s'aprofita de la dispersió d'estímuls i informacions. No s'origina en l'esvaïment, sinó en la saturació. És per això que, quan Jordi Abelló ens planteja enfocar de nou la nostra atenció sobre un esdeveniment de tal magnitud tràgica com va ser l'anomenat *genocidi de Darfur*, no voldríem recórrer simplement al terme —de tan repetit, de vegades inoperant— de la *memòria* i la seva necessària protecció.

Amb *De Leonardo a Darfur*, Abelló estableix un recorregut insòlit que ens trasllada d'una de les icones —el pleonasme és del tot justificat— de la pintura occidental, *El Sant Sopar* de Leonardo, motiu de turisme banal i de legítima admiració estètica, fins a l'aspre escenari d'una guerra terrible, amb la imatge que Google Earth ofereix de Darfur, representació real i planimetria convencional alhora. És un viatge insospitat que posa en evidència els substrats de l'oblit.

En aquesta peça, no podem deixar de referir-nos al famós fragment del tractat sobre la pintura de Leonardo on deia que als murs bruts i irregulars podíem descobrir bells i pintorescs paisatges, batalles i figures agitades. Amb això reivindicava la imaginació i una pintura basada no en la descripció realista o idealitzada, sinó en l'efecte visual, com en el seu bromós i característic *sfumato*. La vaguetat imprecisa però suggeridora de fantasmagories d'aquest recurs i aquesta mirada serveixen com a model d'una concepció il·lusionista de la imatge. De la mateixa manera, nosaltres ens deixem seduir avui pel calidoscopi d'estímuls visuals caient, potser, en un hipnotisme narcotitzant, en una confusió plaent. Però a aquest mecanisme fonamental de la imatge se li pot donar la volta i activar-lo com a recurs de desvetllament, d'il·luminació esclaridora.

El desplaçament espacial i temporal que ens proposa Abelló crea una superposició, és a dir, una sincronització. Darfur està present, o hauria d'estar-ho, sota la superfície del nostre imaginari. Del rictus patidor de l'apòstol arribem al testimoni inquietant d'un episodi que ens parla de la nostra pulsió terrible de violència. Aquí Leonardo no és un punt de partida excels, no té la brillantor d'allò àuric, sinó que ofereix un paisatge d'aridesa que permet que el *craquelé* de la pintura esdevingui el clivellat d'una terra àrida i desèrtica i que ambdós evoquin el rastre del temps i la ferida. Com en un aterratge, un endinsament moral, accedim a les capes doloroses d'una deshumanització que, irresponsablement i perversa, ens entestem a no mirar.

Àlex Mitrani

Vídeo de l'exposició consultable a *www.jordiabello.com*
Producció del vídeo: La Ferida Produccions.

Jordi Abelló
De Leonardo a Darfur

Paradójicamente, hoy el olvido no necesita del paso del tiempo. Es casi inmediato y se basa en la dispersión de estímulos e informaciones. No se origina en la disipación, sino en la saturación. Es por ello que, cuando Jordi Abelló nos plantea enfocar de nuevo nuestra atención sobre un acontecimiento de tal magnitud trágica como lo fue el llamado genocidio de Darfur*, no querríamos recurrir simplemente al término —de tan repetido, a veces inoperante— de la* memoria *y a su necesaria protección.*

Con De Leonardo a Darfur*, Abelló establece un recorrido insólito que no traslada de uno de los iconos —el pleonasmo está totalmente justificado— de la pintura occidental,* La Santa Cena *de Leonardo, motivo de turismo banal y de legítima admiración estética, hasta el áspero escenario de una guerra terrible, con la imagen que Google Earth ofrece de Darfur, representación real y planimetría a la vez. Es un viaje insospechado que pone en evidencia los sustratos del olvido.*

En esta pieza, no podemos dejar de referirnos al famoso fragmento del tratado sobre la pintura de Leonardo donde decía que en los muros sucios e irregulares podíamos descubrir bellos y pintorescos paisajes, batallas y figuras agitadas. Con ello reivindicaba la imaginación y una pintura basada no en la descripción realista o idealizada, sino en el efecto visual, como en su brumoso y característico sfumato*. La vaguedad imprecisa pero sugeridora de fantasmagorías de este recurso y esta mirada sirven como modelo de una concepción ilusionista de la imagen. Del mismo modo, nosotros nos dejamos seducir hoy por el calidoscopio de estímulos visuales cayendo, quizá, en un hipnotismo narcótico, en una confusión placentera. Pero a este mecanismo fundamental de la imagen se le puede dar la vuelta y activarlo como recurso de desvelo, de iluminación esclarecedora.*

El desplazamiento espacial y temporal que nos propone Abelló crea una superposición, es decir, una sincronización. Darfur está presente, o debería estarlo, bajo la superficie de nuestro imaginario. Del rictus sufridor del apóstol llegamos al testimonio inquietante de un episodio que nos habla de nuestra pulsión terrible de violencia. Aquí Leonardo no es un punto de partida excelso, no tiene el brillo de lo áureo, sino que ofrece un paisaje de aridez que permite que el craquelé *de la pintura resulte el agrietado de una tierra árida y desértica y que ambos evoquen el rastro del tiempo y la herida. Como en un aterrizaje, un adentramiento moral, accedemos a las capas dolorosas de una deshumanización que, irresponsable y perversamente, nos empeñamos en no mirar.*

Àlex Mitrani

Vídeo de la exposición consultable a www.jordiabello.com
Producción del vídeo: La Ferida Produccions.

ESPAI GUINOVART AGRAMUNT
L'URGELL.LLEIDA

La Fundació Privada Espai Guinovart d'Agramunt es complau a convidar-vos a l'exposició

Jordi Abelló
De Leornardo Darfur

La inauguració de l'exposició tindrà lloc el diumenge dia 13 de juny a les 12.30h.

L'exposició romandrà oberta del 13 de juny a l'1 d'agost de 2010.

Cicle **L'or del temps**

Partint de l'epitafi del poeta André Breton «Jo busco l'or del temps», presentem les propostes d'artistes de generacions i de perfils diversos que reflexionen sobre el sentit i la funció de la temporalitat en relació amb la consciència individual, la història col·lectiva o el procés del treball creatiu.

Daniel Argimon, Jordi Abelló, Jaume Pitarch,
Ignasi Aballí, Josep Guinovart, Quim Tarrida.
A cura d'Àlex Mitrani.
lordeltemps.wordpress.com

PROPERA EXPOSICIÓ

Jaume Pitarch
8 agost | 26 setembre 2010